

Дунё ва охиратнинг ягона ҳокими

19:00 / 30.11.2021 1891

Аллоҳ таоло мусулмонларга хитоб қилиб, уларни бўлинмасликка, ихтилофга тушмасликка, ўзларидан аввалги ўтган аҳли китобларга ўхшамасликка чақиради. Бу ҳақда Ўз каломида шундай марҳамат қиласади:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَوْفِلْتُنَّهُ وَأَوْقَرْفَتُنَّهُ وَأَوْنُوكَتُنَّهُ وَأَلَّهُ مُطْعَبٌ بِأَدْعَوْنَاهُ لَكَيْلُوا

Ўзларига очиқ-ойдин ҳужжатлар келганидан кейин бўлиниб, ихтилофга тушганларга ўхшаш бўлманглар. Ана ўшаларга улкан азоб бордир (Оли Имрон сураси, 105-оят)

Яъни, «Эй мусулмонлар! Сиз ҳам ўзларига очиқ-ойдин оятлар келганидан кейин бўлиниб, ихтилофга тушган яҳудий ва насороларга ўхшаб бўлиниб, ихтилофга тушманг. Ана ўшаларга ихтилофлари туфайли қиёмат куни улуғ азоб бордир».

دُعَابِ مُتْرَفْكَ أَمُّهُ وُجُوْهٍ تَدْوِسَا نَيْذَلَا أَمَافُ وُجُوْهٍ دَوْسَتَ وَوُجُوْهٍ صَنِيْبَتَ مَوَى
نُورُفْكَتْ مُتْنُكَ أَمَبَادْعَلَا أَوْقُودَفْ مُكْنَآمِي

Юзлар оқ ва юзлар қора бўладиган кунда. Аммо юзлари қора бўлганларга: «Иймон келтирганингиздан кейин кофир бўлдингизми?! Куфр келтирганингиз учун азобни тотиб кўринг», - (дейилур). (Оли Имрон

(*сураси, 106-оят*)

Ушбу ояти карима қиёмат кунини ажойиб тарзда васф қилмоқда. Қисқа ва лўнда. Ортиқча бўёқ ҳам, беҳуда сўз ҳам йўқ. Қиёматга кимлардир оқ – ёруғ юз билан, кимлардир қора юз билан келадилар. Қора юз билан келганлар ўшандада итоб нидосини эшигадилар. Уларга:

«Иймон келтирганингиздан кейин кофир бўлдингизми?! Куфр келтирганингиз учун азобни тотиб кўринг», (дейилур)».

Бу эса азоб устига азоб, юзларидаги қоралик устига баттар қораликдир.

نُوْدَلَّا خَآيِفْ مُهَمَّدَ لَّا مَحَرَّرِي فَمُهَمَّدَ لَّا نِيْذَلَّا اَمَّأْوَ

Юзлари оқ бўлганлар эса – улар Аллоҳнинг раҳматидадирлар. Улар унда мангу қолувчиidlар. (*Оли Имрон сураси, 107-оят*)

Ёруғ юз билан келганлар, албатта, бу дунёда қилган яхши амаллари, иймонлари туфайли беҳисоб ажру мукофотларга сазовор бўладилар. Энг муҳими, улар Аллоҳ таолонинг раҳматида абадий қоладилар.

Кейинги оятда Набий алайҳиссаломга хитоб қилиниб, у зотга Аллоҳнинг оятлари ўқилаётгани баён этилади:

نِيْمَلَّا عَجْلَّا طُدِرُّيْ مُهَمَّدَ لَّا اَمَّوْقَحَلَّا بَكْلَّا تَبَكْلَّا لَّا اَمَّوْقَحَلَّا بَكْلَّا

Булар Аллоҳнинг оятлари бўлиб, уларни сенга ҳақ ила тиловат қилмоқдамиз. Аллоҳ одамларга зулмни ирова қилмас. (*Оли Имрон сураси, 108-оят*)

Яъни, «Бу оятлар, шубҳасиз, Аллоҳнинг оятларидир. Бошқа нарса эмас. Эй Муҳаммад, уларни сенга ҳақ ва адолат ила тиловат қилмоқдамиз. Аллоҳ одамларга зулмни хоҳламайди. У Зот беайб одамни жазоламайди. Гуноҳкорнинг азобини ошириб юбормайди. Яхшилик қилган банданинг савобини камайтириб ҳам қўймайди.

رُؤْمَلَّا عَجْرَتْ مُهَمَّدَ لَّا تَبَرَّأَ لَّا يَفْعَمَ سَلَّا يَفْعَمَ اَمَّوْقَحَلَّا

Осмонлардаги нарсалар ҳам, ердаги нарсалар ҳам Аллоҳникидир. Ва барча ишлар Аллоҳгагина қайтаришур. (*Оли Имрон сураси, 109-оят*)

Модомики, осмонлару ердаги жамики нарсалар Аллоҳники экан, уларни қандай хоҳласа, шундай тасарруф қиласди. Бунинг устига, барча ишлар Аллоҳнинг Ўзига қайтарилади. Демак, бу дунё ва охиратнинг ягона ҳокими

Аллоҳнинг Ўзидир.

«Тафсири Ҳилол» китоби асосида тайёрланди